

Ghadhabu ya Upendo wa Mungu

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: Zaburi 78; Yn. 4:1–4; Mt. 10:8; Mt. 21:12, 13; Yer. 51:24, 25; Rum. 12:17–21.

Fungu la Kukariri: “Lakini Yeye, kwa kuwa anayo rehema, Husamehe uovu wala haangamizi. Mara nyingi huipishia mbali ghadhabu yake, Wala haiwashi hasira yake yote” (Zaburi 78:38).

Ingawa huruma ya Mungu mara nyingi inasherehekewa, wengi huona wazo la ghadhabu Yake kuwa lenye kusumbua. Ikiwa Mungu ni upendo, wanafikiri kwamba hapaswi kamwe kuwa mwenye hasira. Dhana hiyo, hata hivyo, ni ya uongo. Ghadhabu Yake inatokana moja kwa moja na upendo Wake.

Wengine wanadai kwamba Mungu wa Agano la Kale ni Mungu wa ghadhabu na kwamba Mungu wa Agano Jipya ni Mungu wa upendo. Lakini kuna Mungu mmoja tu, Naye amefunuliwa kama Mungu yule yule katika Maagano yote mawili. Mungu ambaye ni upendo hukasirikia uovu—lakini kwa usahihi kabisa kwa sababu Yeye ni upendo. Yesu Mwenyewe alionesha hasira kali dhidi ya uovu, na Agano Jipya linafundisha mara nyingi kuhusu ghadhabu ya Mungu ya haki na ifaayo.

Hasira ya Mungu daima ni mwitikio Wake wa haki na wa upendo dhidi ya uovu na udhalimu. Ghadhabu ya Mungu ni hasira ya haki inayochochewa na wema na upendo mkamilifu, na inatafuta usitawi wa viumbe vyote. Ghadhabu ya Mungu ni mwitikio sahihi wa upendo kwa uovu na udhalimu. Kwa hiyo, uovu humfanya Mungu awe upande wa wahanga wa uovu na kuwa kinyume na wale wanaoutenda. Basi, ghadhabu ya Mungu ni udhihirisho mwingine wa upendo wa Mungu.

**Jifunze somo la juma hili kwa maandalizi ya Sabato ya Februari 1.*

Kuhuzunishwa na Uovu

Mungu wa Biblia anapenda haki na kuchukia uovu. Kwa hiyo, dhambi na uovu, humchochea kuwa na hisia kali, hisia zinazodhihirishwa kwa niaba ya wale wanaokandamizwa na kunyanyaswa, na hata katika hali ambapo uovu wa mtu kimsingi unamwathiri yeye mwenyewe. Mungu anachukia uovu kwa sababu siku zote uovu huwaumiza viumbe Wake, hata kama ni kwa kujiletea wao wenyewe. Katika masimulizi ya Biblia, Mungu anakasirishwa mara kwa mara na kile ambacho wanazuoni wa Biblia wanakirejelea kama mzunguko wa uasi. Mzunguko huu uko kama ifuatavyo:

Watu wanamwasi Mungu na kufanya maovu, wakati mwingine hata uovu wa kutisha, kama vile kafara za watoto na machukizo mengine machoni Pake.

Mungu anajitenga kulingana na maamuzi ya watu.

Watu wanakandamizwa na mataifa ya kigeni.

Watu wanamlilia Mungu kwa ajili ya ukombozi.

Mungu Anawaokoa watu kwa fadhili.

Watu wanamwasi Mungu tena, mara nyingi zaidi kuliko hapo awali.

Licha ya mzunguko huu wa uovu wa kupindukia na kukosa uaminifu, hata hivyo, Mungu Anakabiliana na kukosa uaminifu kwa wanadamu mara kwa mara, lakini kwa uaminifu usio na mwisho, ustahimilivu, neema ya ajabu na huruma ya kina.

Soma Zaburi 78. Aya hizi zinawasilisha nini kuhusu mwitikio wa Mungu kwa maasi ya tena na tena ya watu Wake?

Kulingana na Biblia, upendo na haki vimefungamanishwa. Hasira ya Mungu ni itiko sahihi la upendo dhidi ya uovu kwa sababu uovu daima humuumiza mtu ambaye Mungu anampenda. Hakuna mfano katika Maandiko ambapo Mungu ana ghadhabu au hasira isiyo na mantiki/ya kidhalimu au isiyo ya haki.

Na wakati ambapo watu wa Mungu tena na tena walimwacha na kumsaliti, kwa karne nyingi Mungu aliendelea kwa subira kuwaonesha huruma zaidi ya matarajio yote ya kiakili (Neh. 9:7–33), hivyo anaonesha kina kisichopimika cha huruma Yake yenye ustahimilivu na upendo wenye fadhili. Kwa kweli, kulingana na Zaburi 78:38, Mungu “kwa kuwa anayo rehema, Husamehe uovu wala haangamizi. Mara nyingi huipishia mbali ghadhabu yake, Wala haiwashi hasira yake yote.”

Kwa hakika umekuwa na hasira juu ya uovu waliofanyiwa wengine. Hisia hii inakusaidiaje kuelewa vyema zaidi, basi, ghadhabu ya Mungu kwa uovu?

Mungu si Mwepesi wa Hasira

Mungu hukasirikia uovu kwa sababu Mungu ni upendo. Mungu ni mwenye huruma na neema kiasi kwamba nabii mmoja katika Biblia hata alimkemea Mungu kwa kuwa na huruma nyingi!

Fikiria kisa cha Yona na utafakari juu ya mwitikio wa Yona kwa msamaha wa Mungu wenye huruma kwa Waninawi, katika Yona 4:1–4. Hili linatambua nini kuhusu Yona, na kuhusu Mungu? (Tazama pia Mt. 10:8.)

Mwitikio wa Yona kwa rehema za Mungu una nguvu kwa njia mbili kuu. Kwanza, unaonesha ugumu wa moyo wa Yona mwenyewe. Aliwachukia sana Waashuru kwa sababu ya mambo waliyowatendea Waisraeli kiasi kwamba hakutaka Mungu awaoneshe huruma yoyote.

Ni somo lililoje kwetu! Ni lazima tuwe waangalifu kujilinda na mtazamo ule ule, hata kama unaweza kueleweka. Kati ya watu wote, wale ambao wamepokea neema ya Mungu wanapaswa kutambua jinsi neema isivyostahiliwa na hivyo kuwa tayari kuwa wenye neema kwa wengine.

Pili, mwitikio wa Yona unasisitiza jinsi huruma na neema ya Mungu vilivyo kiini cha tabia Yake. Yona aliifahamu huruma ya Mungu kiasi kwamba—hasa kwa sababu Mungu ni “mwenye neema, umejaa huruma” na “si mwepesi wa hasira, u mwingi wa rehema” (Yn. 4:2)—Yona alijua kwamba Bwana angeghairi kuleta hukumu dhidi ya Ninawi. Mungu huwatendea kwa haki na rehema watu na mataifa yote.

Kirai cha Kiebrania kinachotafsiriwa “si mwepesi wa hasira” au “uvumilivu” kinaweza kutafsiriwa kihalisi “**pua ndefu.**” Katika nahau ya Kiebrania, hasira ilihusishwa kisitiari na pua, na urefu wa pua kwa njia ya sitiari inatoa taswira ya muda anaohukua mtu kukasirika.

Basi, kumrejelea Mungu kama “pua ndefu,” kunaonesha kwamba Mungu si mwepesi wa hasira na ni mvumilivu. Wakati haichukui muda mrefu kwa wanadamu kukasirika, Mungu ni mvumilivu na mwenye subira mno, na hutoa neema bure na kwa wingi, lakini bila kuhalalisha dhambi au kufumbia macho udhalimu. Badala yake, Mungu mwenyewe hufanya upatanisho wa dhambi na uovu kwa njia ya msalaba ili awe mwenye haki na mwenye kuwahesabia haki wale wanaomwamini (Rum. 3:25, 26).

Je, umewahi kushindwa kumwonesha huruma au neema mtu aliyekukosea? Unawezaje kukumbuka vizuri zaidi kile Mungu alichokutendea ili uwe mwenye neema zaidi kwa wengine kwa kuitikia wingi wa neema ambayo Mungu amekuonesha? Na, tunafanyaje hili, kuonesha rehema na neema, lakini bila kutoa kibali cha kutenda dhambi au kuwezesha unyanyasaji au ukandamizaji?

Hasira ya Haki

Wakati kuna aina nyingi za hasira zisizofaa, Biblia pia inafundisha kwamba kuna “ghadhabu ya haki.”

Fikiria mama akimtaazama binti yake mwenye umri wa miaka mitatu akicheza kwenye uwanja wa michezo kisha, kwa ghafla, mtu fulani anamshambulia binti yake. Je, hapaswi kuwa na hasira? Bila shaka. Hasira ni mwitikio sahihi wa upendo katika hali kama hiyo. Mfano huu unatusaidia kuelewa “hasira ya haki” ya Mungu.

Soma Mathayo 21:12, 13 na Yohana 2:14, 15. Mwitikio wa Yesu kuhusu jinsi hekalu lilivyokuwa likitumiwa unatuambia nini kuhusu hasira ya Mungu dhidi ya uovu?

Katika matukio haya, Yesu anaonesha “bidii ya Mungu” ya hasira ya haki dhidi ya wale waliokuwa wakilichukulia hekalu la Mungu kama kitu cha kawaida na waliokuwa wameligeuza kuwa “pango la wanyang’anyi” ili kuwadhulumu wajane, mayatima na maskini (Mt. 21:13; linganisha na Yn. 2:16). Hekalu na huduma, ambazo zilipaswa kuwa kielelezo cha msamaha wa Mungu wenye neema na utakaso Wake kwa wenye dhambi, badala yake zilitumiwa kulaghai na kuwakandamiza baadhi ya wale wasiojiweza zaidi. Je, Yesu hakupaswa kukasirishwa na chukizo hili?

Marko 10:13, 14 na Marko 3:4, 5 inatoa mifano zaidi ya hasira Yake ya haki. Watu walipomletea Yesu watoto wadogo na “wanafunzi wakawakemea wale waliowaleta,” Yesu “alichukizwa sana”—kihalisi “alikasirika.” Aliwaambia, “Waacheni watoto wadogo waje Kwangu” (Mk. 10:13, 14).

Mahali pengine, Mafarisayo walipongoja kumshitaki Yesu kwa kuvunja Sabato kwa kuponya siku hiyo, Yesu akawauliza, “Ni halali siku ya sabato kutenda mema au kutenda mabaya? Kuponya roho au kuiua?” (Mk. 3:4). “Akawakazia macho pande zote kwa hasira, akiona huzuni kwa ajili ya ugumu wa mioyo yao” kisha akamponya mtu huyo (Mk. 3:5). Hasira ya Kristo inahusishwa hapa na huzuni kwa sababu ya ugumu wao; ni hasira ya haki ya upendo, kama vile hasira inayohusishwa na Mungu katika Agano la Kale ni hasira ya haki ya upendo. Upendo unawezaje kutokasirishwa na uovu, hasa wakati uovu unapodhuru walengwa wa upendo huo?

Tunawezaje kuwa waangalifu tusitafute kuhalalisha hasira ya ubinafsi kama “hasira ya haki”? Kwa nini hilo ni rahisi sana kufanya, na tunawezaje kujilinda kutokana na mtego huo wa hila lakini ulio halisi?

Mungu Hatesi kwa Hiari

Katika Biblia yote, tena na tena Mungu Anadhihirishiwa hisia Zake kwa kuwa upande wa waliodhulumiwa na waliokandamizwa ikilinganishwa na hasira Yake ya haki dhidi ya wanyanyasaji na wakandamizaji. Kama kusingekuwa na uovu, Mungu asingekuwa na hasira. Hasira yake daima i juu ya kile kinachodhuru viumbe Wake tu.

Kulingana na Maombolezo 3:32, 33, Mungu hatesi kwa hiari (kihalisi, Mungu hatesi “kutoka moyoni Mwake”). Hataki kuleta hukumu dhidi ya watenda maovu, lakini upendo hatimaye huhitaji haki.

Ukweli huu unaoneshwa kwa mfano wa muda ambao Mungu aliendelea kuwasamehe watu Wake na kuwapa tena na tena nafasi za kutubu na kupatanishwa Naye. Tena na tena, kupitia kwa manabii, Mungu aliwaita watu Wake, lakini walikataa kusikiliza (tazama Yer. 35:14–17, Zab. 81:11–14).

Soma: Ezra 5:12 na ulinganishe na Yereimia 51:24, 25, 44. Hili linaeleza nini kuhusu hukumu iliyokuja juu ya Yerusalemu kupitia kwa Wababeli? (Tazama pia 2 Nya. 36:16.)

Kwa mujibu wa Ezra 5, baada ya watu kumkasirisha Mungu kwa kudumu bila kutubu, hatimaye Alijitoea na “kuwatia” watu “katika mkono wa Nebukadreza, mfalme wa Babeli” (Ezra 5:12). Lakini Mungu alifanya hivyo tu baada ya ‘kutokuweza kuponya’ (2 Nya. 36:16), na baadaye Mungu aliihukumu Babeli kwa uharibifu mwingi ambao ilileta juu ya Yuda (Yer. 51:24, 25, 44; linganisha na Zek. 1:15).

Hukumu nyingine nyingi ambazo Maandiko yanaelezea kuwa zililetwa na Mungu zinafafanuliwa kama nyakati ambapo Mungu ‘huwatia’ watu katika mikono ya adui zao (Amu. 2:13, 14; Zab. 106:41, 42), kupatana na maamuzi ya watu kumwacha Bwana na kutumikia “miungu” ya mataifa (Amu. 10:6–16, Kum. 29:24–26). Hasira ya Mungu dhidi ya maovu, ambayo hatimaye itafikia kilele chake kwa kutokomeza uovu wote mara moja, inatokana na upendo Wake kwa wote na shauku Yake ya manufaa ya mwisho ya ulimwengu, ambao wenyewe unao umuhimu katika suala zima la dhambi na uasi na uovu.

Ukweli kwamba Mungu hataki kuleta hukumu dhidi ya yeyote unaathirije uelewa wako wa hasira na ghadhabu ya Mungu? Ikiwa Mungu si mwepesi wa hasira, je, hatupaswi kuwa na subira na uvumilivu zaidi kwa wale wanaotuzunguka? Tunawezaje kufanya hivyo huku pia tukiwalinda na kuwajali wahanga wa udhalimu/uonevu?

Onesha Huruma

Wakati hasira ya Mungu ni kitu “cha kutisha”, kwa vyovyote vile haina uovu au haikosi kuwa na upendo. Kinyume chake, katika Agano la Kale na Jipya, Mungu anaonesha hasira dhidi ya uovu kwa sababu ya upendo Wake. Ghadhabu ya Mungu ni ya kutisha kwa sababu ya asili yenye kudhuru ya uovu tofauti na wema safi na utukufu wa Mungu.

Kuhusu suala hili, upendo ni muhimu kwa Mungu; hasira si muhimu Kwake. Ambapo hakuna uovu au dhuluma, hakuna hasira. Hatimaye, tendo la Mungu lenye upendo zaidi la kuondoa uovu katika ulimwengu pia litaondoa hasira na ghadhabu. Na hiyo ni kwa sababu hakutakuwa tena na dhuluma au uovu. Milele na milele, kutakuwa na umilele wa furaha na haki katika uhusiano wa upendo mkamilifu. Hakutakuwa tena na ghadhabu ya kiungu kwa sababu haitahitajika tena. Ni wazo la kufurahisha kiasi gani!

Wengine wana wasiwasi kwamba huenda hasira ya Mungu ikachukuliwa bila kukusudia kuwa inawapa wanadamu kibali cha kulipiza kisasi. Soma Kumbukumbu la Torati 32:35, Mithali 20:22, Mithali 24:29, Warumi 12:17–21 na Waebrania 10:30. Maandiko haya yanalindaje dhidi ya kisasi cha kibinadamu?

Kwa mujibu wa Maandiko, Mungu ana haki ya kuleta hukumu na anapofanya hivyo, daima hufanya hivyo kwa haki kamilifu. Agano la Kale na Agano Jipya kwa wazi linasema kisasi ni cha Mungu. Kama vile Paulo anavyoandika katika Warumi 12:19, “Wapenzi, msijilipize kisasi, bali ipisheni ghadhabu ya Mungu; maana imeandikwa, ‘KISASI NI JUU YANGU MIMI; MIMI NITALIPA,’ anena Bwana” (akinukuu kutoka Kumbukumbu la Torati 32:35).

Wakati ambapo Mungu hatimaye ataleta hukumu dhidi ya udhalimu na uovu, Kristo amefanya njia kwa wote wanaomwamini. Kwa hakika, ni “Yesu mwenye kutuokoa na ghadhabu itakayokuja” (1 Thes. 1:10, linganisha na Rum. 5:8, 9). Na hii ni kulingana na mpango wa Mungu: “Kwa kuwa Mungu hakutuweka kwa hasira yake, bali tupate wokovu, kwa Bwana wetu Yesu Kristo” (1 Thes. 5:9). Ghadhabu ya Mungu haibatilishwi, lakini wale wanaomwamani Yesu watakombolewa kutokana na ghadhabu hiyo kwa sababu ya Kristo.

Ni kwa njia gani upatanisho wa Kristo umedumisha haki wakati pia ukitukomboa kutoka katika ghadhabu? Kwa kutambua kwamba mpango umefanyika kwa ajili yako, licha ya mapungufu yako, unapaswa kuwa mwenye fadhili zaidi kiasi gani kwa wengine?

Jifunze Zaidi: Soma Ellen G. White, "Ibada ya Sanamu Katika Sinai," uk. 326–342, katika *Wazee na Manabii*, Sehemu ya Kwanza.

Katika muktadha wa dhambi ya ndama wa dhahabu, Ellen G. White aliandika: "Waisraeli walikuwa na hatia ya uhaini, na huo ulifanywa dhidi ya Mfalme aliyekuwa amewakirimia fadhila nyingi na ambaye waliahidi kuyatii mamlaka Yake kwa hiari. Ili mamlaka ya Mungu yaweze kudumishwa lazima haki itendeke juu ya wasaliti. Lakini hata hapa rehema za Mungu zilioneshwa. Wakati ambapo alidumisha sheria Yake, alitoa uhuru wa uchaguzi na fursa ya toba kwa wote. Ni wale tu waliodumu katika uasi ndio walikatiliwa mbali.

"Ilikuwa lazima kwamba dhambi hii iadhibiwe, kama ushuhuda kwa mataifa yaliyowazunguka kuhusu chuki ya Mungu dhidi ya ibada ya sanamu. Kwa kutekeleza haki juu ya wao hao, Musa, kama chombo cha Mungu, lazima aache kumbukumbu ya upinzani wa dhiti na wa hadharani dhidi ya uovu wao. Kama ambavyo Waisraeli baadaye wangepaswa kushutumu ibada za sanamu za makabila jirani, maadui zao wangewatupia madai kuwa watu waliotangaza kuwa Yehova ni Mungu wao walikuwa wametengeneza sanamu ya ndama na kuiabudu kule Horebu. Wakati huo, ingawa wangelazimika kuukiri ukweli huo wa kufedhehesha, Israeli wangeweza kuonesha hatima ya kutisha ya watenda-maovu, kama ushahidi kwamba dhambi yao haikuwa imekubaliwa au kutolewa udhuru.

"Upendo usio pungufu ya haki ulidai kwamba kwa ajili ya dhambi hii hukumu ingepaswa kupatilizwa. . . . Ilikuwa ni rehema za Mungu kwamba maelfu wateseke, ili kuzuia ulazima wa kutekeleza hukumu juu ya mamilioni. Ili kuwaokoa wengi, lazima awaadhibu wachache."—Ellen G. White, *Wazee na Manabii*, Sehemu ya Kwanza, uk. 335, 336.

Maswali ya Kujadili:

- ① Unafikiri ni kwa nini watu wengi wanapata shida kuelewa dhana ya ghadhabu ya Mungu? Ni nini kinakusaidia kuelewa?
- ② Ni matatizo gani yanayotokea daima watu wanapotaka kulipa kisasi ambayo hayatokei Mungu anapotaka kulipa kisasi?
- ③ Kwa namna gani hukumu ya Mungu dhidi ya Israeli baada ya uasi wa sanamu ya ndama wa dhahabu ilikuwa pia kielelezo cha rehema ya Mungu? Ni mifano gani mingine katika Maandiko inayoonesha kwamba hata hukumu ya Mungu ni tendo la upendo?
- ④ Ingawa tunaelewa kwamba kwa haki Mungu hukasirikia uovu na kuleta hukumu kwa haki kamilifu, ni muhimu kiasi gani kwetu kuepuka kuwashutumu wengine? Jadili hili hasa kwa kuzingatia 1 Wakorintho 4:5.